



Løgumkloster d. 12.09.2020

Hørings svar vedr. ændring af lov om ansættelse i stillinger i folkekirken

FUV takker hermed for det tilsendte høringsforslag af d. 10. juli 2020 vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om ansættelse i stillinger i folkekirken.

FUV vil gerne kvittere for det fremsendte høringsmateriale. Det er vigtigt, at kirkeministeriet og folkekirken reagerer på præstemangelsproblematikken. En af de mulige løsninger er her at udvide adgangen til at søge præsteembeder. FUV understøtter, at der indføres en akademikerparagraf til aflastning af den stadig større stigning i antallet af §2 "kandidater". Vi er enige i lovforslagets intention: at sikre flere teologisk veluddannede ansøgere til embederne. Vi er derfor i udgangspunktet positive over for lovforslaget.

Vi vil i det følgende kommentere enkelte dele af lovforslaget, samt komme med enkelte forslag til fornyet overvejelse. Det sidste er ikke tænkt som en kritik af forslaget, men som forslag til at genveje elementer af lovudkastet med henblik på at sikre loven den ønskede gennemslagskraft. Det er afgørende, at den nye ordning udbydes på vilkår som de facto gør den attraktiv for den nye målgruppe af studerende.

Kommentering af punkter i lovudkastet

- FUV er enig i, at "hovedvejen" til at opnå et præsteembede i den danske folkekirke er en kandidateksamen i teologi ved et dansk universitet.
- FUV finder at længden på 2½ år svarende til 150 ECTS point, samt et efterfølgende semester på Pastorseminarieuddannelsen er tilstrækkeligt til at sikre den fornødne teologiske faglighed for studerende, der på forhånd har en kandidateksamen (Se dog forslag til evt. indførsel af en mere økonomisk realistisk ramme for den enkelte studerende nedenfor).
- Inddragelsen af pastorseminarieuddannelsen i det samlede forløb er af stor faglig betydning. Der vil herved finde en faglig inspiration og vekselvirkning sted mellem teologiske kandidater og øvrige kommende ansøgere til stillingen som sognepræst i folkekirken. Pastorseminarieuddannelsen er endvidere med til at sikre, at de studerende får et kendskab til- og forståelse for den kirkelige bredde i folkekirken. Desuden indeholder semesteret afgørende professionsfaglig læring, som er en nødvendig forudsætning for at kunne udfylde embedet som præst som både teologisk fagperson og embedsmand.





- Det er afgørende, at semesteret på pastoralseminarieuddannelsen, så vidt det overhovedet er muligt, afvikles sammenhængende som et fuldtidsstudie af hensyn til tilrettelæggelse, integration af praktik i forløbet og samspil med øvrige studerende. Pastoralseminarieuddannelsen indeholder desuden præsenspligt for alle – uanset bopæl.
- Vi er enige i vurderingen af rækken af de teologiske kærnefag, der udgør et afgørende fundament for, at den studerende kan tilegne sig tilstrækkelig teologisk dannelse og kompetence til efterfølgende at være fagligt kvalificeret til at udøve sit embede i mange år. Formuleret anderledes kræver det en solid teologisk faglig ballast at kunne vedblive at udvikle og forny sig i sit embede.
- Det er fornuftigt at indføre en tvungen revision af loven i 2030/31. Vi ser dog gerne, at der indføres et krav om en midtvejsevaluering efter 5 år, for derigennem at give mulighed for at foretage såvel faglige som organisatoriske justeringer med henblik på at optimere ordningen.
- FUV deltager meget gerne i et rådgivende udvalg.
- FUV finder det er vigtigt, at §2 bibeholdes som en undtagelsesparagraf for den modne kandidat med helt åbenlyse og særlige egenskaber og erfaringer.

Punkter til overvejelse

- FUV får løbende henvendelse fra personer, der spørger til muligheden for at blive præst, når de ikke har en teologisk kandidateksamen. Der er ofte tale om unge mennesker, der enten er arbejdsløse, eller sporadisk ansatte kandidater i et humanistisk fag som f.eks. antropologi, religionsvidenskab, filosofi, historie og sprogfag. Den foreslåede ordning vil formodentlig kun være attraktiv for et fåtal af disse yngre potentielle kandidater, idet de ikke vil have økonomisk mulighed for at finansiere 2½ års fuldtidsstudier samt udgifter til kursusdeltagelse. Dette er ærgerligt, da formålet med ordningen jo netop er at give mulighed for et bredere rekrutteringsfelt til præsteembedet.

I forslagets nuværende form retter det sig primært imod relativt modne mennesker, som har råd til at foretage et "second-career" skifte og gennemføre en uddannelse uden SU. Det skal endvidere bemærkes, at denne gruppe har relativt få antal år tilbage på arbejdsmarkedet.

- Udkastet giver ikke mulighed for at sondre mellem behovet for efteruddannelse imellem de enkelte kandidatuddannelser. Studerende, der har taget en kandidatgrad i f.eks. religionsvidenskab, idehistorie, filosofi eller diakoni, vil alt efter deres sammensætning af speciale og valgfag ikke nødvendigvis skulle bruge 2½ års fuldtidsstudie på at kvalificere sig. Det kunne derfor overvejes at indføre et interval på universitetsdelen af uddannelsen på 1½-2½ års fuldtidsstudie afhængig af den studerendes uddannelsesmæssige forudsætninger. En sådan ordning vil være enkelt at indføre, da lovforslaget i forvejen ligger op til, at der skal foretages en individuel uddannelsesplan.





- FUV deltager gerne i selve uddannelsesforløbet af de nye kandidater, sådan som det oprindeligt blev foreslået af præstemangelsudvalget. Dette er begrundet i den afgørende forskel, at de studerende under §3 jo netop tilgår studiet med henblik på efterfølgende varetagelse af en bestemt profession.

- FUV anerkender de pragmatiske fordele ved at kunne udarbejde et individuelt efteruddannelsesforløb ud fra fag, som allerede udbydes ved de teologiske uddannelser (tompladsordning). Men ud fra en faglig begrundelse ville folkekirken være mere sikker på de nye ikke-teologiske-kandidaters faglige kunnen, i fald at de skulle gennemgå et mere ensartet "master-lignende" uddannelsesforløb på 2 år. Et sådan uddannelsesforløb ville være skarpere professionsrettet – da denne gruppe af

studerende jo allerede er afklaret i deres efterfølgende professionsønsker. Dette er anført som en mulig alternativ organisering af §3-uddannelsen.

- Lovudkastet bør give anledning til at der foretages en forventningsafstemning internt mellem biskopperne og mellem biskopperne og kirkeministeriet vedr. hvor mange, der fremadrettet på både kort og lang sigt kan optages via §2 ordningen, samt en fælles afvejning af procedure og krav til optag og prøve stifterne imellem.

- Det bør afklares hvilken titel de studerende tildeles efter endt uddannelsesforløb, herunder hvilke retskrav, som der kan gøres gældende for forløbet.

Med venlig hilsen

Hans Vium Mikkelsen

Rektor, FUV

